

רע"פ 3370/13 - פלוני נ' מדינת ישראל

רע"פ 3370/13 - פלוני נ' מדינת ישראל עליון

רע"פ 3370/13

פלוני

נגד

מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

[09.06.2013]

כבוד השופט א' שהם

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד, מיום 30.04.2013, בע"פ 38493-09-12, שניתן ע"י כבוד השופטים: א' טל, סג"נ; ק' רג'ניאנו; ז' בוסתן בשם המבקש - עו"ד רונן קצף; עו"ד בני כץ

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית-המשפט המחוזי מרכז-לוד, אשר ניתן על-ידי כב' השופטים: א' טל - סג"נ, ק' רג'ניאנו ו-ז' בוסתן, בע"פ 38493-09-12, ביום 30.4.2013. בפסק דינו, דחה בית המשפט המחוזי, את ערעורו של המבקש על פסק דינו של בית משפט השלום בכפר סבא, אשר ניתן על-ידי כב' השופטת ד' מרשק מרום, בת"פ 29188-01-11, ביום 3.9.2012.

בד בבד עם הבקשה לרשות הערעור, הוגשה בקשה לעיכוב ביצועו של גזר הדין. ביום 9.5.2013, הוריתי על עיכוב ביצוע עונש המאסר שהוטל על המבקש, עד להכרעה בבקשת רשות הערעור.

רקע והליכים קודמים

2. נגד המבקש הוגש כתב אישום אשר ייחס לו ארבע עבירות של מעשה מגונה בקטינה שטרם מלאו לה 14, לפי סעיף 348(א), בנסיבות סעיף 345(א)(3) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין). מעובדות כתב האישום עולה, כי המבקש הוא אביהן של קטינה ילידת 1998 (להלן: המתלוננת) ושל קטינה נוספת ילידת 1997 (להלן: ש.ב.). והוא גרוש מאימן של הקטניות. עוד עולה מכתב האישום, כי במועד שאינו ידוע למשיבה, בסוף חודש דצמבר 2010, בשעות הערב, בדירת המבקש אשר ב....., שעה שהמתלוננת ביקרה בביתו של המבקש, החל הוא ללטף את המתלוננת בגבה, בצווארה, בכתפיה, ולאחר מכן "מיששאת שדיה מתחת לחולצתה ולחזייתה, לשם גירוי, סיפוק או ביזוי מיניים" (להלן: האירוע הראשון).

ביום 2.1.2011, סר המבקש לדירת אימה של המתלוננת, כדי להשגיח על ש.ב. ועל המתלוננת. בשעות הערב, בזמן שהמבקש צפה בטלביזיה, והמתלוננת ישבה עליו, החל המבקש ללטף אותה "בבטנה מתחת לחולצתה", ובהמשך "מישש את שדיה מתחת לחולצתה וחזייתה". המתלוננת ניסתה להתנגד, והמבקש העביר את ידיו אל ביטנה, אך מיד לאחר מכן שב "ומישש את שדיה". בהמשך, עברה המתלוננת לשבת על הרצפה, ואולם המבקש המשיך ללטפה, בבטנה "ולמשש את שדיה", וזאת "לצורך גירוי, סיפוק או ביזוי מיניים". המבקש פסק ממעשיו רק לאחר שהמתלוננת עזבה את מקומה (להלן: האירוע השני).

זמן מה אחר כך, באותו הערב, ביקש המבקש מהמתלוננת לשכב בסמוך אליו במיטת האם, "בעודו לבוש בתחתונים" ואז "ליטף אותה בגבה, משם העביר ידיו לבטנה ובהמשך מישש את שדיה מתחת לחולצתה, לשם גירוי, סיפוק או ביזוי מיניים". על מנת לגרום למבקש לחדול ממעשיו, התהפכה המתלוננת על בטנה, ונרדמה (להלן: האירוע השלישי).

למחרת, הגיע המבקש לבית האם, כדי לשמור פעם נוספת, על ש.ב. ועל אחותה, המתלוננת. בסמוך לחצות, "נשכבה [המתלוננת] לישון במיטתה של האם לצידו [של המבקש] כשהוא לבוש בתחתונים". משסבר המבקש כי המתלוננת ישנה, הוא ליטף את גבה, ומישש את שדיה. לאחר מכן, חזר המבקש ללטף את גבה של המתלוננת ובהמשך, מישש את ישבנה, מתחת לתחתוניה, ו"נגע באצבעו באיבר מינה לשם גירוי, סיפוק או ביזוי מיניים". לא הועילו תזוזותיה של המתלוננת, במטרה לגרום למבקש לחדול ממעשיו, ורק כאשר קמה המתלוננת מן המיטה, "הסיט [המבקש] במהירות את ידו מאיבר מינה" (להלן: האירוע הרביעי).

3. ביום 4.6.2012, לאחר ניהול משפט הוכחות, הרשיע בית משפט השלום את המבקש בארבע עבירות של מעשה מגונה בקטינה שטרם מלאו לה 14 שנה, תוך תיקון הנסיבות הנוגעות לאירוע השלישי. בית משפט השלום קבע, כי באותו אירוע לא יזם המבקש את הלינה המשותפת במיטת האם, כנטען בכתב האישום, אלא אמר למתלוננת שהוא מסכים לכך.

הכרעת דינו של בית משפט השלום הושתתה על שני רכיבים עיקריים. הרכיב האחד הינו עדותה של המתלוננת בפני חוקרת הילדים, אשר בהתאם להוראת סעיף 2(א) לחוק לתיקון דיני הראיות (הגנת ילדים), התשט"ו-1955 (להלן: חוק הגנת הילדים), לא התירה למתלוננת להעיד בבית המשפט. בחוות דעתה ובעדותה של חוקרת הילדים בבית משפט השלום, נסקרה עדותה של המתלוננת, ולאחר ניתוח העדות קבעה חוקרת הילדים כי המתלוננת "סיפרה על חוויות שחוותה, אותם עיגנה בקונטקסטים ברורים וחשפה דינמיקה של פגיעה מינית בתוך המשפחה", חוקרת הילדים הוסיפה כי, "לא התרשמתי ממגמת הפללה". בנוסף לכך, התרשם בית המשפט במישור מעדותה של המתלוננת, על-ידי צפייה בקלטות העדות בפני חוקרת הילדים, ובסופו של יום מצא בית המשפט כי, "עדותה של [המתלוננת] היא עדות אמינה ובלתי מזוהמת", ובעקבות זאת נקבע, כי יש ליתן לה את "מלוא המשקל".

בחלקה השני של הכרעת הדין, דן בית משפט השלום בדרישת הסיוע לעדותה של המתלוננת בפני חוקרת הילדים, כדרישת סעיף 11 לחוק הגנת הילדים. סיוע זה נמצא בעדויותיה של ש.ב., אחותה של המתלוננת, בפני חוקרת הילדים ובבית המשפט. ש.ב. תמכה בעדותה של המתלוננת, הן כאשר התייחסה לחלק מהאירועים שתוארו בכתב האישום והן כאשר תארה את מצבה הנפשי של המתלוננת, בעת חשיפת המעשים. עדות זו נמצאה כמהימנה על בית המשפט, ונקבע כי, "מדובר בראיה בעלת אופי המסבך" את המבקש.

בנוסף לכך, קבע בית המשפט כי גרסתו המכחישה של המבקש, "בלתי אמינה ואף מחזקת את ראיות התביעה". על יסוד האמור לעיל, הורשע המבקש בארבע העבירות שיוחסו לו בכתב האישום, בכפוף לתיקון חלקי של עובדות האירוע השלישי, כמפורט לעיל.

4. ביום 3.9.2012, גזר בית משפט השלום את דינו של המבקש. במסגרת גזר הדין, נשקלו לחומרא "רצף מעשיו המיניים של [המבקש] כלפי בתו [המתלוננת], גילה של [המתלוננת], נסיבות המעשים, לרבות אופן המגע תוך ניצול אמון וקירבה, עיתוי ביצועם, ההסלמה באופי הפגיעות [...] והצורך להעביר מסר ברור [למתלוננת], לאחותה [ש.ב.] ולקרבות אשר נפגעו מינית על-ידי בן משפחה".

לקולא, שקל בית המשפט לזכותו של המבקש את עברו הנקי, ואת התקופה הממושכת בה היה נתון במעצר, טרם הרשעתו. סוגיה נוספת, אליה התייחס בית המשפט, היא כפירתו של המבקש באשמה. נקבע על-ידי בית משפט השלום כי, אמנם "אין לבוא [אל המבקש] בטרזניה" בעקבות כפירתו באשמה, אך מנגד, אין הוא זכאי ליהנות מאותו יחס מקל, המוענק לאדם אשר "לוקח אחריות על מעשיו ומביע חרטה, כשבנוסף אמנם [המתלוננת] לא העידה בבית המשפט מפאת גילה - אך [ש.ב.], גם היא בתו של [המבקש], נאלצה לחוות מעמד זה". עוד שקל בית המשפט לקולא את אורח חייו הנורמטיבי של המבקש, טרם ביצוען של העבירות, ואולם, בשים לב לכך שעבירות מסוג זה אינן "נחלתם של 'עבריינים' בלבד", ניתן לשיקול זה "משקל מוגבל".

5. לאחר הדברים הללו, הושתו על המבקש, העונשים הבאים: מאסר לריצוי בפועל לתקופה של 28 חודשים, בניכוי ימי מעצרו; 12 חודשי מאסר על תנאי לבל יעבור המבקש, במשך 3 שנים "עבירות מין מכל סוג"; בנוסף, חוייב המבקש בתשלום פיצוי למתלוננת בשיעור של 10,000 ₪.

6. המבקש הגיש ערעור לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד, הן על הרשעתו והן על חומרת עונשו. בערעור על הכרעת הדין נטען: כי דרישת הסיוע לעדותה של המתלוננת, לא מולאה כדין, משום שדרישה זו נבדקה על ידי בית המשפט "כדרישה כמותית ולא איכותית"; כי בחינת שאלת זיהום עדותה של המתלוננת, נעשתה "במישור התוכני", מבלי שבית המשפט נתן דעתו לאפשרות הזיהום במישור הצורני, ולפיכך היה מקום לדרוש ראיות סיוע ברף גבוה יותר; כי שגה בית המשפט כאשר בעקבות עדויות שאינן רלבנטיות לנושא, הוא ביטל את התרשמותו הראשונית מאמינותו של המבקש. לבסוף, השיג המבקש על דחייתן של בקשותיו להגשת ראיות נוספות מטעמו (עדות פסיכיאטר ומומחה לשפת גוף), אשר לשיטתו "היה בהן כדי לחשוף את האמת בתיק זה".

לחילופין, נטען כי, בנסיבות העניין, הוטל על המבקש "עונש חמור ביותר", וכי שגה בית משפט השלום משלא שקל לקולא "את נסיבותיו האישיות החריגות" של המבקש.

7. בפסק דינו התייחס בית המשפט המחוזי, בראש ובראשונה, לשאלת מהימנותה של המתלוננת עצמה. לצורך כך, צפה בית המשפט המחוזי בקלטות חקירתה של המתלוננת בפני חוקרת הילדים ועיין בתמלילי החקירה. לאחר שבית המשפט המחוזי נדרש לבחינת הנמקתו של בית משפט השלום, בנוגע להחלטתו לאמץ את עדותה של המתלוננת, על-אף סתירות ושקרים שנמצאו בעדות זו, נקבע כי "מסקנת בית משפט קמא לפיה עדותה של [המתלוננת] הייתה אמינה, נסמכה על אדנים איתנים, חרף המידע, שלא נעלם מעיני בית המשפט, בדבר נטייתה לשקר".

אשר לדרישת הסיוע לדבריה של המתלוננת בפני חוקרת הילדים, קבע בית המשפט המחוזי כי הוצגו בפני בית משפט השלום ראיות סיוע בעלות משקל רב, ואין לקבל את טענת המבקש כי מדובר "בצירוף כמותי של ראיות" שאינן יכולות לשמש, כשלעצמן, משום סיוע לעדות המתלוננת. לעניין זה, קבע בית המשפט המחוזי כי עדותה של אחות המתלוננת, ש.ב., באשר לחלק מהמעשים המתוארים בכתב האישום; באשר למצבה הנפשי המתלוננת בעת חשיפת המעשים; ובאשר לתוכן שיחתה עם המבקש, כל אלה "הן ראיות סיוע שכל אחת מהן עומדת בפני עצמה ובהצטברותן יחד אף מעלות את רף הסיוע".

בנוסף, נדחו טענותיו של המבקש בנוגע לזיהום עדותה של המתלוננת ובאשר לקביעותיו של בית משפט השלום ככל שהדברים אמורים בהערכת מהימנותו של המבקש, דבר המסור לערכאה הדיונית. לבסוף, נדחתה גם הטענה בנוגע לסירובו של בית המשפט לאפשר העדת עדי הגנה נוספים.

לאור האמור לעיל, נדחה ערעורו של המבקש על הכרעת הדין, ולנוכח מעשיו הקשים והבזויים של המבקש, אשר ניצל את האמון שנתנה בו בתו הקטינה, נדחה גם ערעורו לעניין גזר הדין.

בקשת רשות הערעור

8. ביום 9.5.2013, הגיש המבקש, באמצעות באי כוחו עו"ד רונן קצף ועו"ד בני כץ, את בקשת רשות הערעור המונחת לפניו. הבקשה מהווה חזרה, כמעט מדויקת, על הודעת הערעור, כאשר הטענות מופנות הפעם כנגד אי-התערבותו של בית המשפט המחוזי בקביעותיו של בית משפט השלום. באופן דומה, נעשה שימוש באותם טיעונים שהועלו בערעור, כדי להשיג על חומרת העונש אשר הושת על המבקש.

דיון והכרעה

9. לאחר עיון בבקשה על צרפותיה, נחה דעתי כי אין להיענות לה וכי דינה להידחות. הלכה היא מלפנינו, כי לא על נקלה תינתן רשות ערעור בפני בית משפט זה, כיוון שזו שמורה לאותם מקרים מיוחדים המעוררים שאלה משפטית נכבדה או סוגיה ציבורית כבדת משקל, החורגת מעניינם של הצדדים לה. רשות הערעור תינתן אף במקרים חריגים המעלים חשש לעיוות דין או אי צדק כלפי המבקש (רע"פ 3616/13 רמו נ' מדינת ישראל (4.6.2013); רע"פ 3385/13 דימיטשטין נ' מדינת ישראל (29.5.2013); רע"פ 3217/13 סמאר נ' מדינת ישראל (20.5.2013)). לא כך הוא הדבר במקרה דנא. כל טענותיו של המבקש בבקשת רשות הערעור, ללא יוצא מן הכלל, הן טענות ערעוריות, ולא זו בלבד, אלא שבקשת רשות הערעור הינה העתק, כמעט מלא של הודעת הערעור. טענותיו אלה של המבקש, נידונו בהרחבה על ידי ערכאת הערעור, לאחר שהן נטענו אף בפני בית משפט השלום. הווה אומר, כי מדובר בניסיון "למקצה שיפורים", בהמשך לערעור אשר הוגש לבית המשפט המחוזי. כפי שקבעתי לא אחת, אין לאפשר התנהלות מעין זו, ולהתיר דיון בנושא "בגלגול שלישי" (ראו, לעניין זה, רע"פ 2122/13 דבש נ' מדינת ישראל (9.5.2013); רע"פ 2958/13 סבאח נ' מדינת ישראל (8.5.2013); רע"פ 2470/13 פרופ' פרוגה נ' מדינת ישראל (8.5.2013); רע"פ 2966/13 נעאמנה נ' מדינת ישראל (5.5.2013)).

אשר לטענות בדבר חומרת העונש, הרי שככלל, אין לראות בטענות מעין אלו, משום סיבה מספקת ליתן רשות ערעור, בפני בית משפט זה, אלא אם מדובר בסטייה קיצונית מרף הענישה הראוי, בעבירות דומות (ראו: רע"פ 2063/13 שטרול נ' מדינת ישראל (7.4.2013); רע"פ 1034/13 רונן נ' מדינת ישראל (17.2.13); רע"פ 182/13 משה נ' מדינת ישראל (21.1.2013)). ברי, כי לא בכך אמורים הדברים בנידון דנן.

10. למעלה מן הצורך, אתייחס גם לגופו של עניין. הערעור וכן הבקשה המונחת לפניי, עניינם בהשגה על קביעות מהימנות וממצאי עובדה שנעשו על ידי הערכאה הדיונית. הלכה מושרשת היא כי ערכאת הערעור אינה נוטה להתערב בעניינים כגון דא, משום העדיפות המוקנית לערכאה המבררת בהתרשמות בלתי אמצעית מהעדים והראיות שהוצגו בפניה (ראו, מבין רבים אחרים, ע"פ 8680/11 פלוני נ' מדינת ישראל (5.6.2013); ע"פ 4327/12 פלוני נ' מדינת ישראל (5.6.2013) והפסיקה המאזכרת שם, ובעיקר ככל שהדבר נוגע לעדות קורבן לתקיפה מינית) אשר לתפקידה של ערכאת הערעור בבואה לבחון את עדותו של חוקר הילדים ובנוגע לדרישת הסיוע לעדות מתלונן שלא העיד בבית המשפט, בהתאם לסעיף 11 לחוק חקירת ילדים, ראו: ע"פ 2454/11 פלוני נ' מדינת ישראל (21.4.2013) והפסיקה המובאת שם.
11. בהתייחס לטענותיו של המבקש לעניין חומרת העונש, הנני סבור כי אין בהן כל ממש. המדובר בעבירה חמורה, אכזרית ובזויה, אשר מהותה פגיעה מינית של אב בבתו הקטינה, פגיעה שמאירוע לאירוע הלכה והסלימה, תוך טשטוש פסול ומניפולטיבי של הגבול שבין הענקת חום אבהי לתקיפה מינית וניצול תמימותה של בתו הרכה בשנים. כפי שציינתי בע"פ 7015/09 פלוני נ' מדינת ישראל (18.11.2012):
- "מן הראוי להשית על מבצעי עבירות מין במשפחה עונשי מאסר משמעותיים, הן לשם הרתעתם האישית והן להרתעת הרבים, ובעיקר על-מנת לשקף את מידת הפגיעה החמורה בקורבנות ובזכות היסוד של כבוד האדם, וכן במטרה להביע את הסלידה ושאת הנפש של החברה מביצוע עבירות אלו הדבר נכון ביתר שאת, כאשר מדובר בקורבנות קטינים" (שם, בפסקה 42).
12. אשר-על-כן, לא מצאתי כי קיימת הצדקה לדון בעניינו של המבקש במסגרת הליך משפטי נוסף, והנני דוחה את הבקשה למתן רשות ערעור.
- המבקש יתייצב לריצוי עונשו ביום 30.6.2013, עד לשעה 10:00, בימ"ר הדריים, או על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות או דרכון, ועותק מהחלטה זו. על המבקש לתאם את הכניסה למאסר, עם ענף אבחון ומיון של שירות בתי הסוהר, בטלפונים: **-***** או **-*****.
- ניתנה היום, א' בתמוז התשע"ג (9.6.2013).